

BASISINKOMEN: RECHTSE WOLF IN LINKSE SCHAAPSKLEREN

Diverse gemeenten in Nederland willen door invoering van een voorwaardelijk basisinkomen een eind maken aan de beschamende vertoning dat langdurig werklozen honderden sollicitatiebrieven de deur uitdoen en hoogstens – en dan vaak nog bij vergissing – één keer voor een gesprek worden uitgenodigd. Anderen willen nog een stap verder gaan en *alle* burgers voorzien van een *onvoorwaardelijk* basisinkomen. Een basisinkomen bijvoorbeeld ter hoogte van het sociaal minimum, oftewel een kleine duizend euro per maand, stelt in principe iedereen in staat zijn/haar eigen keuzes te maken om tijd te besteden aan leren, zorgen, betaald werk of vrijwilligerswerk. Dat zou de afhankelijkheid van het verrichten van loonarbeid verminderen en leiden tot gelukkiger mensen en een relaxtere samenleving waar meer ruimte is voor wat er in het leven echt toe doet.

Voor- en tegenstanders zijn het er min of meer over eens dat in Nederland een basisinkomen van bijna duizend euro per maand – na

verrekening van allerhande besparingen – al snel 100 miljard euro op jaarbasis kost. Dat vergt of een drastische inperking van de verzorgingsstaat of forse verhoging van belastingen, zoals de btw die verhoudingsgewijs zwaar drukt op lage inkomens. Vooral voor laag opgeleiden met zorgtaken zal het basisinkomen de rol overnemen van de vanuit emancipatiehoek lang bestreden ‘aanrechtssubsidie’: op korte termijn wordt het aantrekkelijk om je met je basisinkomen van de arbeidsmarkt terug te trekken, met allerlei schadelijke loopbaanconsequenties op lange termijn. Ten slotte ondermijnt een basisinkomen het streven naar integratie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Werkgevers kunnen zich immers eenvoudig verschuilen achter “maar u heeft toch een basisinkomen?”

Hoewel de voorstanders van een basisinkomen vooral te vinden zijn aan de linkerzijde van het politieke spectrum lijkt bij de onverhoopte invoering ervan vooral rechts zich de vingers te kunnen aflikken.

Joop Schippers is hoogleraar Arbeidseconomie aan de Universiteit Utrecht.